

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 131 Конституції України

м. К и ї в
6 червня 2019 року
№ 25-у/2019

Справа № 1-44/2019(902/19)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шаптали Наталі Костянтинівни – головуючої, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Саса Сергія Володимировича,
Тупицького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів

України щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 131 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Шапталу Н.К. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 48 народних депутатів України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 131 Конституції України, відповідно до яких „Строк повноважень обраних (призначених) членів Вищої ради правосуддя становить чотири роки. Одна й та ж особа не може обіймати посаду члена Вищої ради правосуддя два строки поспіль“.

Офіційне тлумачення вказаних положень Конституції України автори клопотання просять надати в аспекті питання, „чи може особа, яка була членом Вищої ради юстиції та набула статусу члена Вищої ради правосуддя повторно бути обраною на посаду члена Вищої ради правосуддя“.

Обґрунтовуючи підстави, які спричинили потребу в офіційному тлумаченні положень частини п'ятої статті 131 Конституції України, суб'єкт права на конституційне подання зазначає, що з'їзд адвокатів України рішенням від 18 січня 2019 року не мав підстав включати у перелік кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя (для обрання з'їздом адвокатів України) осіб, які були членами Вищої ради юстиції та набули статусу члена Вищої ради правосуддя, оскільки, як вважають автори клопотання, „вимоги щодо неможливості зайняття посади члена Вищої ради правосуддя два строки поспіль поширюються на бувших членів Вищої ради юстиції, які набули статусу члена Вищої ради правосуддя та здійснюють повноваження членів Вищої ради правосуддя“.

2. Велика палата Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням Першою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 4 квітня 2019 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належить офіційне тлумачення Конституції України.

Згідно з Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо офіційного тлумачення Конституції України зазначаються конкретні положення Конституції України, які потребують офіційного тлумачення, та обґрунтування підстав, які спричинили потребу в тлумаченні (частина четверта статті 51).

Обґрунтовуючи підстави, які спричинили потребу в офіційному тлумаченні положень частини п'ятої статті 131 Конституції України, автори клопотання зазначають, що 5 січня 2017 року набув чинності Закон України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (далі – Закон № 1798), згідно з пунктами 4, 5 розділу III „Прикінцеві та перехідні положення“ якого Вища рада правосуддя утворюється шляхом реорганізації Вищої ради юстиції, а члени Вищої ради юстиції, призначені або обрані до набрання чинності Законом України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)“, набувають статусу члена Вищої ради правосуддя та здійснюють повноваження членів Вищої ради правосуддя протягом строку, на який вони були призначені чи обрані, але не довше ніж до 30 квітня 2019 року.

Відповідно до частин третьої, п'ятої статті 9 Закону № 1798 секретаріат Вищої ради правосуддя не має права відмовити у прийнятті документів кандидату для обрання (призначення) членом Вищої ради правосуддя з інших

підстав, ніж закінчення 24 години останнього дня строку, встановленого Законом № 1798 для подання таких документів. Згідно з частиною сьомою статті 9 Закону № 1798 секретаріат Вищої ради правосуддя забезпечує проведення спеціальної перевірки стосовно кандидатів для обрання членами Вищої ради правосуддя відповідними з'їздами або конференцією; секретаріат Вищої ради правосуддя передає органу, який скликає відповідний з'їзд або конференцію, висновок про результати спеціальної перевірки, а також висновок про відповідність кандидата та його документів вимогам, встановленим Законом № 1798.

З огляду на наведені положення Закону № 1798 та вимоги частини п'ятої статті 131 Конституції України автори клопотання вважають, що „особи, які були членами Вищої ради юстиції та набули статусу члена Вищої ради правосуддя мають право подати документи для обрання на посаду члена Вищої ради правосуддя, натомість не мають бути допущені внаслідок спеціальної перевірки до участі у обранні на відповідну посаду, як такі, що не відповідають вимогам встановленим законодавством“.

Однак, як зазначено у конституційному поданні, на з'їзді адвокатів України 18 січня 2019 року визначено перелік кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя для обрання цих кандидатів з'їздом адвокатів України 15–16 лютого 2019 року. До цього переліку включено кандидатів, які були членами Вищої ради юстиції та набули статусу членів Вищої ради правосуддя, що, на думку авторів клопотання, є неприпустимим та свідчить про „грубе порушення Конституції та нехтування законодавством України“.

Аналіз конституційного подання та доданих до нього матеріалів дає підстави для висновку, що автори клопотання не обґрунтували підстав, які спричинили потребу в офіційному тлумаченні положень частини п'ятої статті 131 Конституції України. Порушуючи питання про офіційне тлумачення, суб'єкт права на конституційне подання лише наводить положення Основного Закону України, Закону України „Про внесення змін до Конституції України

(щодо правосуддя)“ від 2 червня 2016 року № 1401–VIII, Закону № 1798 посилається на рішення Вищої ради юстиції „Про реорганізацію Вищої ради юстиції, утворення Комісії з питань реорганізації Вищої ради юстиції та утворення Вищої ради правосуддя і затвердження Порядку здійснення заходів, пов’язаних із реорганізацією Вищої ради юстиції та утворенням Вищої ради правосуддя“ від 12 січня 2017 року № 11/0/15-17, а також висловлює незгоду з діями секретаріату Вищої ради правосуддя за результатами спеціальної перевірки кандидатів для обрання членами Вищої ради правосуддя – членів Вищої ради юстиції, які набули статусу члена Вищої ради правосуддя, та з рішенням з’їзду адвокатів України від 18 січня 2019 року щодо включення цих кандидатів до переліку кандидатів на посаду членів Вищої ради правосуддя.

За таких обставин, враховуючи недотримання авторами клопотання вимог до конституційного подання, встановлених частиною четвертою статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Велика палата Конституційного Суду України дійшла висновку, що є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень частини п’ятої статті 131 Конституції України на підставі

пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**